

מסורת הש"ס

תוספות ר"ד

נערה שנתפתה פרק רביעי כתובות מז.

משום איבה. דכיון דלית חייזר דמזונותיה אי אמרת מליאתה שלה איכא איבה ולא זיין לה מו: **הא דוכי ליה רחמנא לאז למימסרה לחופה.** דכתיב: **את בתי נחמי כל נחמיות שבה במשמע ואותו היוס אינה עושה מלאכה היכי מצי כו: פקעסה.** בטיולתה: **אלא קטנה לא לריכא קרא.** דקשיא נון לעיל אימא ה"מ קטנה דמצי מוזן לה לאו קושא היא: **כי איצטריך קרא לנערה.** ואע"ג דעיקר קרא בקטנה כתיב מיהו קרא יתירא הוא דכתיב לאמה לאקושי בת לאמה להיקישא דנערה אחי: **בנעוריה.** גבי הפרת נדרים כתיב והכי קאמר בנעוריה נדרות אציה היא. וכי תימא הא כתיב כתיב כי הניא אציה אציה אי לאו האי הוא אמנא בקטנה משמע: **ומימנע ולא פריק.** לפיכך תקנו לו פירות כדאמר לקמן ופירקונה תחת פירות דליכניהו זעל וכל פדיונה יהי עליו אס רב אס מעט דאי אמרת לניחניהו ויפדוה מהס אס תהי שצויה ומנין דלא מלו והשתא יהיב מדדיה: **כיוסא נקיעא.** כיס מלא מעות יש לה כסוגלה ועד הנה לא נהימי מהס עתה תפדה את עלמה ואס יחסר אי לא אשלים: **תכא לה פירות כסוס וכלים.** פסק לה האז בנדוניתה שחכנים לנעלה מטלטלין כגון פירות תלושין וכסות וכלים וכתנן לה מן האירוסין: **ומסה.** באירוסין לא זכה כו: **לימא כפולוגא כו.** דמ"ד צעלה יורש נדוניתה מן האירוסין כרצנן דאמרי אס מת הוא גובה את הכל מנה מאתים ותוספת אלמא כותבתה קיימא כאלו נישאת אס מתה אחי נמי ירית איהו נדוניא שפך היא כזמן השער נכתבה דהכי כתיבין דא נדוניא דהנעלה ליה מצי אציה כן וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

משום איבה. פירש בקונטרס כיון דלית חייזר דמזונותיה אי אמרת מליאתה לעלמה איכא איבה ולא זיין לה ולר"י נראה איבה דמליאתה היינו שלא יקדשה למנוול ומוכה שחין והא דאמרין צ"ק ד"מ (דף י"ב: ושם) גבי מליאת בנו וכתו הקטנים לא קטן קטן ממש אלא גדול וסמוך

על שולחן אציו זהו קטן גדול ולר"י סמוך על שולחן אציו זהו גדול היינו דווקא בקטן אצל בקטנה אפילו אינה סמוכה על שולחן אציה הו"א מליאתה לאז משום איבה שלא יקדשה למנוול ומוכה שחין ולשמואל דאמר התם קטן קטן ממש אפי' אין סמוך על שולחן אציו משום דבשעה שמואלה מריא לאז אציו ז"ל לפ"ה י' דמתי' דהתם לנדין קטני קטנה אפילו צאניה סמוכה נערה כסמוכה וגדול הסמוך על שולחן אציו הו"א מליאתו לעלמו לשמואל דליכא למיחש כולי האי לאציה צננים כמו צננות דילא צה מליאת לחור כל העלמים אצל קשה לעלמו דפשיטא ליה לעלמי' דמליאתה לחור מיתא האז לעלמה אע"ג דנחיות מן האחין ומה שפירש בקונטרס לעיל דלהכי פשיטא ליה דלעלמה דלא שייך צה איבה כיון דצעל כרמייהו מיתונא אין נראה לרש"י שייך איבה אפילו היכא דקא מיתונא צעל כרמייהו שלא עריחוה כל שעה לז"ד במוזנות כדמוכח לקמן בפרק אלמנה (דף נ"ה: ושם) דאלמנה מעשה ידיה ליתומים אע"ג דצעל כרמייהו מיתונא ומעשה ידיה אין של צעל אלא משום איבה כדאמר בפרק אע"פ (לקמן דף נ"ח: מוזני עיקר ומעשה ידיה משום איבה ולפי' ר"י ינחא ור"ע) אע"ג דמליאת אשה לנעלה אינה אלא משום איבה ו' ואמר בפרק אלמנה (לקמן דף נ"ה: דג"י יתומים תיחוי לה איבה ואיבה הו"א איבה לאו משום מוונות הוא דלא דמיא למעשה ידיה אלא איבה דקטטה ובקטטה ידיה ודיתומין והנה עס האחים לא חיישין כיון דליכא איבה מוונות ועוד נראה

לר"י דמליאתה דומיא דקדושה דהו"א דאז אפילו אינה סמוכה על שולחן ומעשה ידיה נמי אפילו אינה סמוכה הו"א העדפה דאז: **דוכי ליה רחמנא לאז למימסרה לחופה.** פירש בקונטרס דכתיב את בתי נחמי כל נחמיות שבה במשמע ואותו היוס אינה עושה מלאכה היכי מצי כו: פקעסה. בטיולתה: **אלא קטנה לא לריכא קרא.** דקשיא נון לעיל אימא ה"מ קטנה דמצי מוזן לה לאו קושא היא: **כי איצטריך קרא לנערה.** ואע"ג דעיקר קרא בקטנה כתיב מיהו קרא יתירא הוא דכתיב לאמה לאקושי בת לאמה להיקישא דנערה אחי: **בנעוריה.** גבי הפרת נדרים כתיב והכי קאמר בנעוריה נדרות אציה היא. וכי תימא הא כתיב כתיב כי הניא אציה אציה אי לאו האי הוא אמנא בקטנה משמע: **ומימנע ולא פריק.** לפיכך תקנו לו פירות כדאמר לקמן ופירקונה תחת פירות דליכניהו זעל וכל פדיונה יהי עליו אס רב אס מעט דאי אמרת לניחניהו ויפדוה מהס אס תהי שצויה ומנין דלא מלו והשתא יהיב מדדיה: **כיוסא נקיעא.** כיס מלא מעות יש לה כסוגלה ועד הנה לא נהימי מהס עתה תפדה את עלמה ואס יחסר אי לא אשלים: **תכא לה פירות כסוס וכלים.** פסק לה האז בנדוניתה שחכנים לנעלה מטלטלין כגון פירות תלושין וכסות וכלים וכתנן לה מן האירוסין: **ומסה.** באירוסין לא זכה כו: **לימא כפולוגא כו.** דמ"ד צעלה יורש נדוניתה מן האירוסין כרצנן דאמרי אס מת הוא גובה את הכל מנה מאתים ותוספת אלמא כותבתה קיימא כאלו נישאת אס מתה אחי נמי ירית איהו נדוניא שפך היא כזמן השער נכתבה דהכי כתיבין דא נדוניא דהנעלה ליה מצי אציה כן וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

הבעל בדברים הללו לימא בפולוגא דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן

נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

הבעל בדברים הללו לימא בפולוגא דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן **נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד**

הבעל בדברים הללו לימא בפולוגא דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן

נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד

הבעל בדברים הללו לימא בפולוגא דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן **נתיאמרמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל וכן וצ"י ואוסף לה מדליה כן וכן: מ"ד**

הבעל בדברים הללו לימא בפולוגא דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן